

Markt en trends

Kopers bouwen eigen markt op

Granen en grondstoffen

[Lourens Gengler]

Boeren verkopen slechts mondjesmaat hun voorraad op de markt. Mengvoerproducenten zijn tegelijkertijd zeer terughoudend met de aankoop en dat leidt tot veel last-minute bestellingen. „De kopers bouwen hun eigen markt op”, zegt een tussenpersoon. Voeg hierbij dat veel aanbod weggaat voor export en zie hier een graanmarkt die de laatste weken met 10 tot 15 euro is gestegen.

Het sentiment van een stijgende graanmarkt wordt versterkt door de laatste oogstverwachting van de EU. Volgens die verwachting blijft de hoeveelheid granen duidelijk achter bij het afgelopen seizoen. De verwachting is 289,1 miljoen ton te oogsten, ofwel een afname van 8 procent ten opzichte van de totale graanopbrengst in 2008 (313 mln ton).

Statistieken

Volgens de statistieken is de productiedaling in Duitsland of Spanje groter dan de totale Nederlandse graanoogst. Daarnaast produceert België minder dan de daling in Frankrijk. Verder bestaat bijna de helft van de oogst uit zachte tarwe (126 mln ton). Gerst en mais zijn daarnaast goed voor ieder 60 miljoen ton, vervolgens komt triticale met 10 miljoen ton, harde tarwe (9 mln), rogge (9 mln) en haver (8 mln ton). De prijsstijging doet terugdenken aan dezelfde periode twee jaar geleden. Want in week 18 van 2007 lag de prijs voor zachte tarwe in de EU op een dieptepunt van ongeveer 155 euro. Daarna ging het razendsnel in vijf maanden omhoog tot ruimschoots 250 euro per ton. De oorzaken daarvan waren divers. Wereldwijd slechte oogsten in combinatie met lage (dalende) voorraden, dure olie en sterke economische groei. De sterke opgaande trend werd vervolgens versterkt door speculanten en beleggers die een veilig heenkomen zochten in (agrarische) commodities. Momenteel is de situatie duidelijk anders. De wereldvoorraad tarwe aan het eind seizoen 2009/2010 wordt in het laatste bericht van de International Grain Council (29 april) geschat op 171 miljoen ton en is daarmee het hoogst van de afgelopen acht

jaar. Daarvan ligt 53 miljoen ton op voorraad bij de vijf grootste exporterende landen. Verder is er nu een onmiskenbare kwakkelende economie met negatieve invloed op de vleesconsumptie. De vrees voor dalende consumptie als gevolg van berichtgeving over griep in relatie tot varkens, is vooralsnog ongegrond maar heeft toch even gezorgd voor een dipje in de afzet.

Tegelijkertijd zijn boeren spaarzaam bij gebruik van kunstmest en gewasbeschermingsmiddelen. Al met al betekent het echter dat de fundamenten nu totaal anders liggen dan twee jaar geleden en zonder duidelijke signalen van lagere oogsten, ligt stabilisatie meer voor de hand.

Tapioca

Er is een bodem in de prijs te leggen door het inkopen van tapioca. Momenteel is het nog te duur door de relatief hoge sojaprijs en de lage tarweprijs. In Thailand liggen echter grote voorraden tapioca in interventie en de komende oogst wordt opnieuw groot. Prijzen staan onder druk. Daarnaast zijn transportkosten nog steeds laag. De calculaties beginnen zodoende naar elkaar toe te groeien. Enkele weken geleden zat er nog een verschil van 40 euro per ton ten gunste van tarwe versus de combinatie tapioca en soja. Inmiddels is dat al teruggelopen tot 12 euro.

Bottleneck blijft de sojaprijs. Veel hangt af van de inzaai in de VS. De voortgang is trager dan anders, maar er is nog tijd. In onze regio blijft de prijs ook op niveau door zeer lage dekking in de boeken. Met name kleinere mengvoerbedrijven moeten zodoende van dag tot dag kopen. De laatste maand is de prijs opgelopen van 317 naar 340 euro per ton.

Argentinië

Aanhoudende droogte blijft de inzaai van tarwe negatief beïnvloeden. Aan het begin van de derde meiweek heeft het in de belangrijkste teeltgebieden tussen 10 en 30 mm geregend, maar volgens agrarische meteorologen is er ongeveer 150 mm nodig. Dit leidt al tot de verwachting dat Argentinië voor het eerst sinds 1890 geen tarwe zal exporteren. De inzaai is de laagste sinds honderd jaar, meldt de overkoepelende organisatie van exporteurs (CEC). Dit seizoen is de export al teruggevallen tot 30 procent van de productie, terwijl dat in voorgaande decennia 70 procent bedroeg, aldus Alberto Rodríguez, voorzitter van CEC.

De exporteurs beschuldigen daarnaast vooral de politiek van protectionisme, waardoor binnenlandse prijzen laag moeten blijven. Volgens de producenten kost dit de boeren 90 dollar per ton en doen ze daarom geen extra inspanning voor grotere oogsten. Dit leidt ertoe dat de ingezaaide oppervlakte tarwe dit jaar met 18 procent afneemt en op het laagste niveau sinds twintig jaar uitkomt. Tegelijkertijd rekenen zij voor dat slechts 30 procent van de prijsdaling ten goede komt aan de armere consument, terwijl het de totale Argentijnse economie voor miljarden dollars schade toebrengt.

